

- **Van het bestuur**
- **Verslagen van activiteiten**
- **Wat anderen doen**

De deadline voor de volgende Padloper is 5 april 2024

Van het bestuur

Bestuurscrisis?

Want laten we het zo maar noemen.

Het huidige bestuur wil graag het stokje doorgeven aan een nieuw bestuur. En om niet weer met opheffen te hoeven dreigen: We denken dat er binnen onze club genoeg potentie zit. Dit betekent wel dat we met zijn allen de schouders eronder moeten zetten en een klein beetje verantwoordelijkheid moeten nemen. Dat is vaak al meer dan voldoende. Dus kom op, meld je aan!

Dus voor de goede voornemens voor volgend jaar: Er worden nog bestuursleden gezocht. Neem contact op met een van de bestuursleden voor meer informatie:

Brenda: voorzitter@groningen.knnv.nl

Thorhold: secretaris@groningen.knnv.nl

Verslagen van activiteiten

Zaterdag
27 mei

Excursie

Onneresch

tekst: Chris van Houdt

Met een zevental mensen zijn we pad gegaan. Verrassend was dat Michiel op zijn fiets vanaf de andere kant van de Onnereschweg kwam. Met die mogelijkheid hebben we nooit rekening gehouden en dus moeten we de volgende keer misschien de coördinaten bij de startplaats toevoegen.

Vergeleken met de excursie van een jaar eerder keken we naar een heel ander landschap. Het gebied is veel natter geworden. Er is nu een flinke plas water op de plek waar de vorige

keer een verdrogende pingoruïne lag. Watervogels profiteren er van.

We liepen de Onnereschweg af in zeer laag tempo omdat we overal vogels, planten en insecten tegenkwamen. De meeste dingen die we zagen waar al eens waargenomen op die plek, maar dat neemt niet weg dat het altijd weer leuk is om ze opnieuw tegen te komen. We kwamen uit bij het gebiedje waar vorig jaar de vangpotjes hebben gestaan voor de monitoring van de kevers. Het is minder eentonig geworden. Ankie was erg verrast door uitgebloeide madeliefjes die er heel mooi uitzien.

Hieronder volgt een aantal van onze waarnemingen:

Boerenzwaluw	Behaarde kruiper	Knoopkruid
Akkerviooltje	Gewone berenklaauw	Zestienpuntlieveheersbeestje
Klein geaderd witje	Een glanskever	Kruipende boterbloem
Buizerd	Gewoon biggekruid	Madeliefje
Dagkoekoeksbloem	Gewone roodkruin	Een rouwvlieg (mug)
Ringelrups	Gewoon reukgras	Muskuskaasjeskruid
Havik	Kleine rode weekschild	Strontvlieg
Duizendblad	Groot streepzaad	Paardenbloem
Nijlgans	Mostandklaauw	Pinksterbloem
Geknikte vossenstaart	Jacobskruiskruid	Variabele waterjuffer
Aziatisch lieveheersbeestje	Rozenkever	Quinoa, ingezaaid
Ooievaar	Kegelsilene?	Scherpe boterbloem
Gestreepte witbol	Veelkleurige kielspriet	Smalle weegbre

Zondag
4 juni

Excursie

Orchideeenpad

tekst: GeertJan

Het belooft een mooie dag te worden met wel een fris windje. 10 deelnemers verzamelen zich op de P. Van het Orchideeenpad en vinden daar direct al mooi bloeiende rietorchissen. Het pad is 3 km lang en slingert langs open terrein en door divers bos. Langs het 'Land van juffrouw Ali' worden we verrast door de mooie kleuren van de vele bloemen en het vogelkoor. Een deel van de excursie ligt al op de knieën, terwijl anderen Merlin installeren op hun smartphone. Dit vogelgeluiden herkenningprogramma blijkt bijzonder goed te werken en de deelnemers zijn enthousiast als de vogelnamen bij de geluiden in beeld komen. Wel de taal even aanpassen! De zelfde enthousiaste geluiden komen van de bodem: (gevlekte) rietorchis, grote keverorchis, moeraswespenorchis, addertong gewoon naast het pad. Ook de grassen worden niet vergeten. Banken voldoende voor een koffietje. Door het bosgedeelte naar een tweede open plek naast de doorgaande weg (bij het hoogholtje) en ook daar een mooie verscheidenheid aan planten, hoewel de grond droog aanvoelt.

Door het bos terug staan we stil bij enkele witte reuzen (zweefvliegen) en laat een fluiters zich, ondanks zijn/haar drukke gedrag, goed bekijken.

Mooie biodiverse KNNV-excursie.

Dank aan alle deelnemers en André voor de lijst.

Addertong

Waarnemingen:

Koekoek - <i>Cuculus canorus</i>	Pinksterbloem - <i>Cardamine pratensis</i>
Grote Bonte Specht - <i>Dendrocopos major</i>	Ruig klokje - <i>Campanula trachelium</i>
Wielewaal - <i>Oriolus oriolus</i>	Moerasmuur - <i>Stellaria alsine</i>
Zwarte Kraai - <i>Corvus corone</i>	Avondkoekoeksbloem - <i>Silene latifolia</i>
Koolmees - <i>Parus major</i>	Parnassia spec.
Boerenzwaluw - <i>Hirundo rustica</i>	Hazenzegge - <i>Carex leporina</i>
Huiszwaluw - <i>Delichon urbicum</i>	Rond wintergroen - <i>Pyrola rotundifolia</i>
Staartmees - <i>Aegithalos caudatus</i>	Brede lathyrus - <i>Lathyrus latifolius</i>
Fluiter - <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Gewone rolklaver - <i>Lotus corniculatus</i>
Fitis - <i>Phylloscopus trochilus</i>	Kleine klaver - <i>Trifolium dubium</i>
Tjiftjaf - <i>Phylloscopus collybita</i>	Zomerbitterling - <i>Blackstonia perfoliata</i>
Kleine Karekiet - <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Geelhartje - <i>Linum catharticum</i>
Zwartkop - <i>Sylvia atricapilla</i>	Addertong - <i>Ophioglossum vulgatum</i>
Tuinfluiter - <i>Sylvia borin</i>	Moeraswespenorchis - <i>Epipactis palustris</i>
Winterkoning - <i>Troglodytes troglodytes</i>	Grote keverorchis - <i>Neottia ovata</i>
Boomkruiper - <i>Certhia brachydactyla</i>	Brede orchis - <i>Dactylorhiza majalis</i>
Spreeuw - <i>Sturnus vulgaris</i>	Brede wespenorchis s.s. - <i>Epipactis helleborine</i> subsp. <i>helleborine</i>

Merel - <i>Turdus merula</i>	Gevlekte rietorchis - <i>Dactylorhiza praetermissa</i> subsp. <i>junialis</i>
Zanglijster - <i>Turdus philomelos</i>	Gevlekte orchis - <i>Dactylorhiza maculata</i>
Grote Lijster - <i>Turdus viscivorus</i>	Rietorchis - <i>Dactylorhiza praetermissa</i>
Roodborst - <i>Erithacus rubecula</i>	Stijve ogentroost - <i>Euphrasia stricta</i> s.l.
Nachtegaal - <i>Luscinia megarhynchos</i>	Sitkaspar - <i>Picea sitchensis</i>
Witte Kwikstaart - <i>Motacilla alba</i>	Vlasbekje - <i>Linaria vulgaris</i>
Vink - <i>Fringilla coelebs</i>	Kamgras - <i>Cynosurus cristatus</i>
Putter - <i>Carduelis carduelis</i>	Rood zwenkgras + Duinzwenkgras - <i>Festuca rubra</i> + <i>Festuca arenaria</i>
Europese Mol - <i>Talpa europaea</i>	Penningkruid - <i>Lysimachia nummularia</i>
Groot koolwitje - <i>Pieris brassicae</i>	Zilverschoon - <i>Potentilla anserina</i>
Citroenvlinder - <i>Gonepteryx rhamni</i>	Duinroos - <i>Rosa spinosissima</i>
Boomblauwtje - <i>Celastrina argiolus</i>	Groot nagelkruid - <i>Geum macrophyllum</i>
Bont zandoogje - <i>Pararge aegeria</i>	Kruipwilg - <i>Salix repens</i>
Glassnijder - <i>Brachytron pratense</i>	Iep spec. - <i>Ulmus spec.</i>
Gewone barnsteenslak - <i>Succinea putris</i>	Gewone oprolpissebed - <i>Armadillidium vulgare</i>
Barnsteenslak onbekend - <i>Succineidae</i> indet.	Grote groene sabelsprinkhaan - <i>Tettigonia viridissima</i>
Sint-jacobsvlinder - <i>Tyria jacobaeae</i>	Viervleklieveheersbeestje - <i>Exochomus quadripustulatus</i>
Gewone pastinaak - <i>Pastinaca sativa</i>	Steenhommel - <i>Bombus lapidarius</i>
Oranje havikskruid - <i>Pilosella aurantiaca</i>	Aardhommelgroep - <i>Bombus terrestris/lucorum/magnus/cryptarum</i>
Muursla - <i>Mycelis muralis</i>	Witte reus - <i>Volucella pellucens</i>
Gekroesde melkdistel - <i>Sonchus asper</i>	

Zaterdag
12 aug

Excursie vogelwerkgroep

Lettelberterpetten

Op zaterdag 12 augustus gingen we (12 personen) op pad bij de Lettelberterpetten. Hoewel de weersvoorspelling niet echt gunstig was, waagden wij het erop. We begaven ons tussen de petgaten en zochten naar vogels waarbij ertussendoor ook aandacht was voor een enkele vlinder, een tor, planten of paddestoelen. Het grootste deel van de wandeling bleven we droog en toen de bui losbarstte konden we schuilen in de vogelkijktoeren. Na het laatste stukje door de regen, begaven de meesten van ons naar Pool met uitzicht over het meer en waar de koffie prima smaakte.

Gehoorde en / of geziene vogels:

Tjiftjaf	Goudvink	Boerenwaluw
Winterkoning	Puttertjes	Kievit
Houtduif	Zilvermeeuw.	Huiswaluw
Blauwe reiger	Krakeend.	Buizerd

Zwarte kraai	Zwaluw Oever	Visdiefje
Pimpelmees	Nijlganzen met jongen	
Koolmees	Meerkoet	
Grauwe ganzen	Merel	
Aalscholver	Vink	
Grote bonte specht	Roodborstje	

Zaterdag
9 sept

Excursie vogelwerkgroep

tekst: Ilse

Lauwersmeergebied

In september met een hoogzomerse temperatuur van 29 graden, reden we naar de vogelkijkhut Jaap Deen in Lauwersmeer waar zich een groepje vormde van tien personen. In de hut hadden we door de hoge luchtvochtigheid en felle tegenlicht weinig zicht op het water. Wel zagen we verschillende watersnippen die we gedetailleerd door de telescopen konden bekijken.

Buiten naast de kijkhut bij de bank werden veel baardmannetjes gehoord en ook vliegende exemplaren gespot.

Doordat iemand zich niet zo goed voelde besloten we ter plekke bij de parkeerplaats te rusten en koffie plus een broodje te nemen.

We gingen daarna verder en stopten enkele malen op de strandweg om vogels te spotten, maar we merkten dat de meeste met siësta waren gegaan. De laatste stop was bij Suyderoogh en daar hadden we ons gebruikelijke nazit met koffie of thee en met of zonder appelgebak.

Misschien hebben we niet veel gezien maar de sfeer was opperbest.

In totaal zagen we 30 vogelsoorten:

IJsvogel	Grauwe gans	Tureluur
Slechtvalk	Canadese gans	Wulp
Zilverreiger	Krakeend	Knobbelzwaan
Bruine kiekendief m + v	Watersnip (veel exemplaren)	Kuifeend
Witte kwikstaart	Bergeend	Fuut
Grutto	Aalscholvers	Spreeuw
Lepelaar	Brandgans	Kievit
Casarca	Zilvermeeuw	Graspieper
Boerenzwaluw	Baardmannetjes (veel gehoord en gezien)	Noorse stern
Huiszwaluw	Pimpelmees	Wilde eend

Erik verklaarde de donkere bewegende bulten in het ondiepe water, dicht bij de oeverkant. Het waren telende brasems. De vissen wilden voedsel zoeken door met hun bek de grond in te graven waardoor hun lichamen bijna verticaal kwamen te staan. En omdat het ondiep was, zagen we hun lijf en staart het water uit komen.

Op verzoek gaan we – opnieuw – proberen om een kwartiertje stil te zijn om te ervaren wat er dan gebeurt.

Zaterdag
23 sept

Excursie

Breebaardpolder

Met een klein groepje mensen zijn we ondanks de vrij slechte weersverwachting naar de Breebaardpolder gegaan. We troffen elkaar bij het bezoekerscentrum van het Groninger Landschap.

Het is gelukt om droog in de kijkhut te komen en daar brak na enige tijd de hel los. Als je nu denkt dat het de excursie verpestte zit je eraan. Het mogen aanschouwen van een visarend maakte alles goed. Ik doe er een foto bij die gemaakt is door Henk Twiest, onze excursieleider. Het dier bleef heel lang rustig zitten in de regen zodat we met meegebrachte telescopen allemaal de gelegenheid kregen om de visarend goed te bekijken. Verder waren er allerlei andere watervogels te zien: grote groepen lepelaars en kluten. Toen het droog werd zijn we nog naar de dijk gelopen. Een waarnemingenlijstje hebben we deze keer niet gemaakt.

Zaterdag
7 okt

Excursie

Klutenplas

tekst: G.J.

Met een bijna volle auto van Karding naar Westernieland. Half uurtje lopen over/op/achter de dijk werd door verschillende waarnemingen een uur voor we bij de Klutenplas zijn. Onderweg genoten van grote vluchten goudplevieren, prachtig kleurende wadflora en fraai zweremde spreeuwen. Ondanks de hoge luchtvochtigheid en de eb is er toch voldoende te zien. Begon al bij de vraag: 'Word zo'n roofvogelkast wel gebruikt?' Als antwoord vliegt er een torenvalk uit! Op en bij de plas, de telescopen zijn bijna niet in de hand te houden door de straffe wind, is er genoeg te zien. (zie lijst met waarnemingen). Met opkomend tij vliegt er van alles binnen en besluiten we op de dijk al dat moois te gaan verwelkomen. Veel vogels houden zich gedekt in de kwelderbegroeiing, maar de kiekendieven moeten altijd fourageren. Dan trekt een groter formaat onze aandacht en inderdaad twee zeearenden trotseren de harde wind om recht voor ons neer te strijken. We vinden dat we dat verdiend hebben en knikken ze goedkeurend toe. Heerlijke morgen aan het Wad! Dat hadden we meer leden gegund.

Waarnemingen:

Goudplevier	Grauwe gans	Krakeend
Grote zilverreiger	Tapuit	Smient
Kievit	Aalscholver	Rietgors
Spreeuw	Graspieper	Pijlstaart
Wulp	Torenvalk	Buizerd
Kokmeeuw	Kuifeend	Bontbekplevier
Blauwe reiger	Meerkoet	Scholekster
Wilde eend	Bergeend	Blauwe kiekendief
Tureluur	Witte kwikstaart	Zwarte kraai
Stormmeeuw	Zwarte ruit	Bruine kiekendief
Zilvermeeuw	Wintertaling	Zeearend
Brandgans	Lepelaar	Rotgans
Watersnip	Bonte strandloper	Koperwiek
Grote mantelmeeuw	Kleine mantelmeeuw	Houtduif
		Tortel (in Westernieland)

Zaterdag
14 okt

Excursie

Noordlaarderbos

tekst: Iya Koorneef

Met ongeveer 20 mensen gingen we op pad onder de stralende zon, met zelfs op een gegeven moment een regenboog en regengordijnen aan de horizon.

We hebben veel in het bos gelopen, wat natuurlijk niet op schoot omdat er heeeeel veel paddenstoelen stonden. Voor de gemiddelde vogelaar de moeite waard om te bekijken, te benoemen of te fotograferen!

Daarom zijn er in de soortenlijst dit keer ook paddenstoelen opgenomen.

Vogels zijn lastig te fotograferen, daarom een foto van een vlinder; de herfstspanner!

Dan nu de soortenlijst op volgorde van de wandeling:

pimpelmees	gele knolamaniet	blauwe reiger
grauwe gans	draadknotszwam	zilverreiger
zwarte kraai	aardappelbovist	parelamaniet
boomkruiper	koraalzwam	roodborsttapuit
koolmees	bleke oesterzwam	graspiepers
roodborst	braakrussula	torenvalk
boomklever	grote parasolzwam	koperwiek
grote bonte specht		sijsjes
winterkoning	4 zwevende buizerds waarvan 1 prachtig wit	aalscholver
matkop (alleen gehoord: "pietje,pietje,pèpè")	vrouwtjesmerel	kleine mantelmeeuw
kastanjeboleet	Vlaamse gaai	zwaluwen (later benoemd als jonge boerenzwaluwen)
korstmos met vrucht lichaampjes	houtduif	een bruine sprinkhaan
zwavelkoppen		

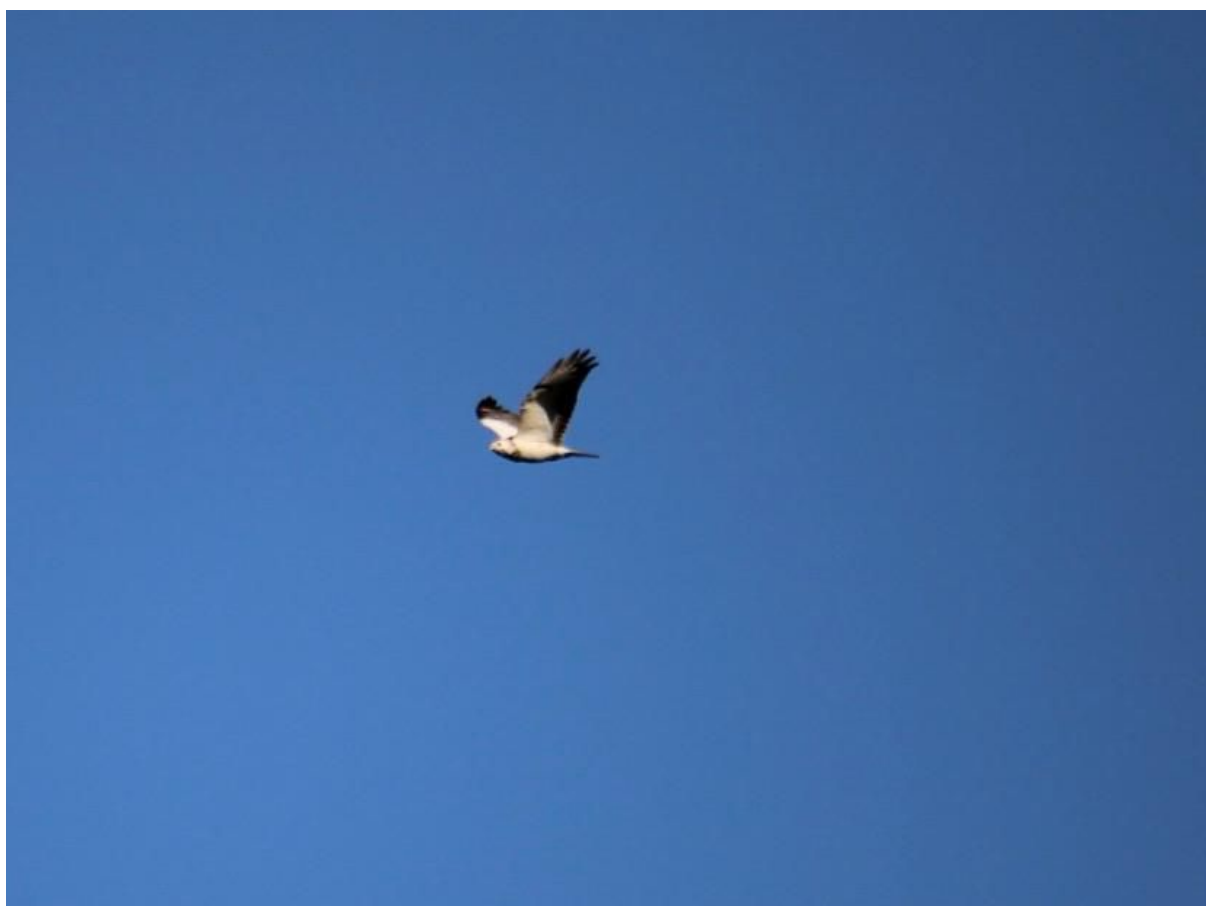
Hierna splitste de groep, de helft ging nog een rondje vijftig bunder.

gele kwikstaart, spec.
stinkzwam
kolganzen
toefige labyrintzwam
heksenschermpje

De andere helft ging naar de koffie en zag dit nog onderweg:

hazenpootje
rodekoolzwam
slijmzwam
Canadese gans
vink
en dus de herfstspanner!!!

In totaal 28 soorten vogels gezien.

Wat anderen doen

Landelijke Insecten Werkgroep

Sinds 1988 kent de KNNV een Landelijke Insecten Werkgroep (LIW). Doel van de werkgroep is leden kennis te laten maken met insecten, onze passie delen en opkomen voor het belang van insecten. Daartoe worden er per jaar twee weekenden gehouden, één in het voorjaar en één in de zomer op dezelfde plek, maar elk jaar op een andere plaats in Nederland.

In het laatste weekend op 18 en 19 augustus is er een nieuw bestuur gekozen en hebben enkele leden hun hand opgestoken om diverse taken op te pakken. Het huidige bestuur heeft het voornemen om de LIW ook een netwerk te laten zijn voor de insectenwerkgroepen van de KNNV: een plek waar liefhebbers van insecten hun kennis en passie kunnen delen en bijdragen aan bescherming van deze onmisbare, interessante en mooie soorten.

Om dat mogelijk te maken doen we een beroep op jullie:

Veelpoot

De LIW geeft een ledenblad uit, Veelpoot, dat we voortaan vier keer per jaar willen uitgeven. Dat gaat gebeuren in de volgende weken 2, 15, 28 en 41; de sluitingstermijn is drie weken eerder, dus de weken 52, 12, 25 en 28.

Studiereis

In juli 2024 is er een studiereis Insecten, deze wordt door de ARC georganiseerd; de inhoudelijke begeleiding is door de LIW. Lees meer over die reis via <https://arc.knnv.nl/inschrijving-2024/>

contact: LIW@knnv.nl

Onneresch